

فرهنگ عمومی و کاهش آلودگی محیط زیست

www.ketab.ir

مؤلفان:

سمیرا نوذری، عفت نوذری، میترا نوذری

سرشناسه	: نوذری، میترا، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ عمومی و کاهش آلودگی محیط زیست/ مولفان سمیرا نوذری، عفت نوذری، میترا نوذری؛ ویراستار علمی عفت نوذری؛ ویراستار فنی و ادبی مهدی قدردان.
مشخصات نشر	: شهر قدس: ناریا مهر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۶۲ ص: جدول.
شابک	: ۲۵۰۰۰ ریال ۹-۰۰۰-۶۹۴۰-۶۲۲-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۶۰ - ۶۲.
موضوع	: آموزش محیط زیست
موضوع	: Environmental education
موضوع	: حفاظت محیط زیست
موضوع	: Environmental protection
موضوع	: آلودگی -- جنبه‌های زیست‌محیطی
موضوع	: Pollution -- Environmental aspects
موضوع	: آلودگی -- پیشگیری
موضوع	: Pollution prevention
شناسه افزوده	: نوذری، عفت، ۱۳۴۱ -
شناسه افزوده	: نوذری، سمیرا، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده	: Nozari, samira
رده بندی کنگره	: ۷۰-GE
رده بندی دیویی	: ۷۰۰۷۱/۳۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۰۹۷۰۶

■ نام کتاب: فرهنگ عمومی و کاهش آلودگی محیط‌زیست

■ مؤلفان: سمیرا نوذری، عفت نوذری، میترا نوذری

■ ناشر: ناریا مهر

■ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

■ شمارگان: ۵۰۰ جلد

■ شابک: ۹-۰۰۰-۶۹۴۰-۶۲۲-۹۷۸

■ ویراستار علمی: عفت نوذری

■ ویراستار فنی و ادبی: مهدی قدردان

■ قیمت: ۲۵۰،۰۰۰ ریال

■ دفتر انتشارات: شهر قدس، بلوار ۴۵ متری انقلاب، خیابان شاهد، پلاک ۷ تلفن: ۴۶۸۰۲۰۲۶

پیشگفتار.....	۷
فصل اول: محیط‌زیست فرصت‌ها و تهدیدها.....	۱۰
فصل دوم: فرهنگ و فرهنگ عمومی.....	۱۵
بخش اول.....	۱۶
تعریف فرهنگ.....	۱۶
ویژگی‌های فرهنگ.....	۱۸
کارکردهای فرهنگ به‌طور عام و فرهنگ عمومی به‌طور خاص.....	۲۱
بخش دوم: آلودگی‌های محیط‌زیست.....	۲۳
ارتباط زیست‌محیطی جمعیت، آلودگی، منابع.....	۲۹
بخش سوم: راهکارهای ارتقاء فرهنگ عمومی در کاهش آلودگی محیط‌زیست.....	۳۳
فصل سوم: روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	۴۳
فصل چهارم: بحث و نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهای علمی و کاربردی.....	۵۶
فهرست منابع و مآخذ.....	۶۰

پیشگفتار:

دوران معاصر دوران افزایش آگاهی‌های زیست‌محیطی و توجه بر نقش محیط‌زیست سالم در ارتقاء کیفیت و کمیت حیات انسان است. عوامل بسیاری در توفیق طرح‌ها و برنامه‌های مرتبط با محیط‌زیست سالم موردنظر ایفای نقش می‌کنند. نیروی انسانی یکی از مهم‌ترین آن‌ها می‌باشد و با توجه به تأثیر انسان بر محیط اطراف خود، به‌طورکلی یکی از مهم‌ترین اقدامات برای رفع مشکلات زیست‌محیطی، ارتقاء فرهنگ عمومی در این زمینه است که این خود نیازمند آموزش درباره محیط‌زیست می‌باشد. بنابراین ما محتاج آنیم که آگاهی‌های زیست‌محیطی را به‌صورت جزیی از فرهنگ عمومی درآوریم. در این مقاله به نقش و شیوه‌های ارتقاء دانش زیست‌محیطی همگانی با تأکید بر آموزش محیط‌زیست پرداخته می‌شود. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که اجرای برنامه‌های آموزش محیط‌زیستی در مهدکودک‌ها، اجرای کارگاه‌های آموزشی عملی محیط‌زیستی در مقاطع مختلف تحصیلی، طراحی واحدهای محیط‌زیستی اجباری در دانشگاه‌ها در کاهش آلودگی زیست‌محیطی مؤثر می‌باشد.

محیط‌زیست در سطح ملی و جهان در معرض تهدیدهای جدی است. فهرست این تهدیدها از گرم شدن اقلیم زمین تا از دست رفتن تنوع زیستی و انواع آلودگی‌ها بس دراز است. در تقسیم‌بندی مشکلات زیست‌محیطی معمولاً از سه گروه یاد می‌شود. مسائل ناشی از افزایش جمعیت، الگوی مصرف و پیامدهای فن‌آوری. در خصوص دسته سوم که به اثرات تکنولوژی که انسان برای حل مشکلات و رفع نیازمندی‌هایش به کار می‌گیرد اظهار نظرات و دیدگاه‌های پیچیده‌ای در میان است؛ اما در خصوص جمعیت هر چه شمار آدمیان بر روی زمین بیشتر شود تأثیر آنان بر محیط‌زیست شدیدتر است و اگر انسان توانسته از شمار مرگ‌ومیر خود بکاهد به تدبیر پیشرفت بهداشت، تغذیه و استفاده

از تدابیر پزشکی در عصر جدید بوده است. در عین حال کنترل جمعیت باید به صورت یک مسئله پیگیری شود و نباید به عنوان طلسم بسته ابدی تلقی گردد چنانکه در کشور چین که روزگاری به عنوان جدی ترین کانون انفجار جمعیت معرفی می گردید امروز کنترل جمعیت بیش از هر نقطه دیگر جهان به واقعیت معمول خود نزدیک شده است. در خصوص الگوی مصرف که اصطلاح آن با آموزش محیط زیست و دانش همگانی زیست محیطی ارتباط تنگاتنگی دارد و تأکید ما نیز بیشتر بر روی آن می باشد باید گفت که معادله پیامدهای فعالیت بشر بر محیط زیست مساوی است با آثار هر فرد ضرب در تعداد جمعیت. لذا علاوه بر جمعیت که هر چه بیشتر باشد پیامدهای زیست محیطی اش بیشتر است و میزان و نحوه مصرف و سایر تأثیرات دیگر انسانی که به معیشت و شیوهی زندگی او مربوط می شود نیز در این پیامد دخیل است. یکی از مقدمات رفع مشکلات زیست محیطی ارتقاء فرهنگ عمومی در این زمینه است که این خود در اولین گام نیازمند آموزش محیط زیست می باشد. ما نیازمند آنیم که آگاهی های زیست محیطی به عنوان یک دغدغه اجتماعی و عمومی در نظر آید. در آن صورت است که نمودهای آن به صورت اصلاح ساختار نظام قوانین مدیریت و نظام آموزش کشور، اصلاح کاربری های مختلف زمین و منابع استانداردها و ضوابط دقیق زیست محیطی در ارتباط با فعالیت ها در جهت توسعه پایدار و حفظ منابع طبیعی در خواهد آمد. منافع نسل حاضر و نسل های آینده هر دو تأمین خواهد شد البته این کار بسی دشوار ولی اجتناب ناپذیر است.

مشکلات متعدد و درهم تنیده محیط زیست ایران و عواقب وخیم و پرهزینه آن نیز از جمله مشکلات مذکور هستند. بدیهی است خسارت های روزافزون اجتماعی، اقتصادی و طبیعی و انتظار به حق جمله برای بهبود وضعیت موجود، جایی برای انفعال، درنگ و سستی باقی نمی گذارد؛ بنابراین ضرورت رعایت آداب و مقررات زیست محیطی در کشور

بیش از هر زمان دیگر موردنیاز است. بدیهی است رعایت مقررات و آداب زیست‌محیطی نیازمند تدوین مقررات توسط ارگان‌های مسئول و توجه به توسعه آموزش بهداشت و محیط‌زیست می‌باشد. همچنین به نظر می‌رسد فعالیت‌های مربوط به آموزش و بهداشت و محیط‌زیست در کشور ما دارای کمبودها و مشکلات فراوانی است.

www.ketab.ir